

STICHTING KIND EN VOEDING

Jaarplan 2025

STICHTING KIND EN VOEDING

Inleiding

In 2024 zijn evenals het jaar ervoor een aantal belangrijke initiatieven genomen om de doelgroep nog beter te benaderen. Ook in 2025 zullen die initiatieven de nodige aandacht krijgen en nieuwe acties zoals hieronder nader beschreven, verder uitgerold worden.

Ook kijken we weer even terug naar de landelijke dag, die afgelopen jaar op 13 april was om op basis van de evaluatie aan te geven hoe de invulling van deze voor de stichting belangrijke (verjaardag)inhoud gegeven gaat worden met activiteiten in 2025.

Afgelopen jaren is de bewustwording exponentieel gegroeid dat gezonde voeding essentieel is voor de versterking van ons immuunsysteem en daarmee dus een belangrijk onderdeel van gezondheidspreventie. Veel wetenschappelijke artikelen zijn het afgelopen jaar hierover gepubliceerd en enkele spraakmakende hoogleraren (waaronder Jaap Seidell, lid van onze Raad van Advies) zijn veel in het nieuws geweest.

De beste resultaten worden bereikt als kinderen gezond (op)gevoed worden, dus aandacht aan de voedingspatronen van kinderen besteden is essentieel. Toen de stichting Kind en Voeding op 14 april 2011 werd opgericht, liepen we dus al vooruit op kennis die nu meer algemeen verspreid is, maar nog te weinig wordt geïmplementeerd. O.a. de Wetenschappelijke Raad voor Integrale Duurzame Landbouw en Voeding schreef al aan het eind van datzelfde jaar aanbevelingen die onze doelstelling: "het bewustmaken van ouders en kinderen van het gebruik van natuurlijke voeding als basis voor een goede gezondheid" ten volle ondersteunden.

De laatste jaren komt er steeds meer kennis over de rol het microbiom, het geheel van bacteriën, virussen en schimmels in ons lijf dat een belangrijke rol speelt in ons metabolisme. In feite dus de schakel tussen voedsel en gezondheid. Hieraan is ook op de landelijke voorlichtersdag aandacht besteed. We zullen hieraan in het komende jaar ook de nodige aandacht besteden.

Wij hopen dat mede door het werk van stichting Kind en Voeding de komende jaren nog veel meer aandacht komt voor échte voeding en dat (onnatuurlijk) bewerkte voeding steeds meer uitzondering wordt. Vanwege de gezondheidsaspecten proberen we de workshops ook steeds meer te koppelen aan beweging door de kinderen.

Baby Groente Tas

Het afgelopen jaar werd de pilot met de Baby Groente Tas verder uitgevoerd en geëvalueerd. Ouders van baby's tussen 4 en 6 maanden hadden de mogelijkheid 8 weken lang gratis wekelijks een tas met groentes te krijgen. In de eerste tas tevens een staafmixer en bakjes voor koelkast resp. diepvries, zodat de baby's kunnen wennen aan de smaak van groente op een daarvoor essentiële leeftijd. Het eerste proefproject in het Noorden is gestart in Marum (gemeente Westerkwartier). De gemeente Westerkwartier subsidieerde het in het kader van het Lokale Preventieakkoord. Omdat de vraag vanuit Marum te beperkt was, is na enkele maanden besloten om ouders in de plaatsen eromheen ook de mogelijkheid te geven om in te schrijven. Dat gaf voldoende inschrijvingen op basis waarvan een evaluatie gedaan kon worden door een afstudeerder van de Hanzehogeschool Groningen onder begeleiding van een lid van de Raad van Advies. De in 2024 opgeleverde evaluatie was de basis voor de afweging in hoeverre we dit jaar het (proef)project een vervolg zouden moeten geven. Hoewel de evaluatie positief was m.b.t. de eerste groentehpjes van de baby's en het enthousiasme van de deelnemende ouders bleek dat minder draagkrachtige ouders eigenlijk niet bereik werden. Daarvoor is de actieve inschakeling van de consultatiebureaus essentieel. Daarnaast mochten we de naam en uitingen van de nieuw oogerichte stichting Baby Groente Tas niet meer gebruiken en vroeg het veel organisatorische inzet van onze stichting, waardoor besloten is om het project niet meer voort te zetten in 2025. Wel is een beperkt bedrag dat overgebleven was van dit project gebruikt voor workshops bij scholen in de gemeente Westerkwartier.

STICHTING KIND EN VOEDING

“Van grond tot mond”

De voorlichting van stichting Kind en Voeding is steeds meer gericht op ervaren: ervaren hoe het voelt om met je handen in de grond te woelen, hoe het is om zaadjes in de grond te stoppen, of dat nu in een potje is of in de volle grond. Ervaren hoe het is om een plantje uit het zaadje te zien komen, ervaren hoe het is om het plantje te zien groeien en ervaren hoe het uiteindelijk gegeten kan worden. Dat maakt dat kinderen weer vertrouwd raken met écht eten, zodat ze zich bewust zijn waar het eten vandaan komt en wat er moet gebeuren om het uiteindelijk op tafel te krijgen. Tevens kunnen zij beter kiezen voor gezond (en duurzaam).

“Van mond tot kont”

De gezondheid blijkt een duidelijke relatie te hebben met het darmmicrobioom, het geheel van micro-organismen in ons maag-darmstelsel. De symbiose van de verschillende soorten organismen levert wederzijds voordeel op als we zorgen dat met name de voor ons goede bacteriën worden gestimuleerd. De samenstelling van ons voedsel speelt daarbij een belangrijke rol.

Regionale aandacht

Ook de aandacht voor voedsel uit de regio groeit. De term ‘korte keten’ wordt steeds meer gehoord. Ook Kind en Voeding richt zich meer op de specifieke mogelijkheden van de keten. Door het werken met regio-coördinatoren, die overigens zelf ook nog voorlichting geven, wordt veel meer ingespeeld op de regionale en lokale behoeften en mogelijkheden.

Het doel is om in elke regio een regiocoördinator te hebben, die tevens samenwerkt met de regionale vertegenwoordigers van overheidsorganisaties als JLE (Jong Leren Eten), JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst) en GGD's is afgelopen periode niet gelukt. Vooral het teruglopende aantal gekwalificeerde voorlichters en de daarmee samenhangende beperkte hoeveelheid netwerkrelaties in het zuiden van het land vroeg erom meer aandacht daaraan te besteden. De toetreding tot het bestuur van de oprichter/directeur van de Academie Coaching en Leefstijl in Ede zal hopelijk bijdragen aan verbeterde invulling ervan.

Oké-vignet

Overigens blijken niet alleen de kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang maar ook steeds meer restaurants belangstelling te hebben voor het Oké-vignet, dat aangeeft dat op die plaats gezonde, natuurlijke voeding de noige aandacht krijgt. Verscheidene restaurants hebben er al een verworven. Dat betekent dat die restaurants de keuze voor een gezond kindermenu op de kaart hebben gezet. De controle erop en het regelen van de jaarlijkse vernieuwing lukt op dit moment echter niet vanwege beperkte inzetbaarheid van de voorlichters.

Elk kwartaal vond tot en met afgelopen jaar overleg plaats met het Voedingscentrum, JOGG, JLE en diverse GGD's over de mogelijkheden om meer restaurants te betrekken bij het aanbieden van gezonde maaltijden, waarbij het Oké-vignet ons de beste wijze van aantonen en borging lijkt. Dit overleg is echter opgeschort en in de tussentijd wordt wel een handreiking voor koks gepubliceerd, maar het initiatief voorlopig aan de restaurants zelf overgelaten.

Leerbedrijf

Stichting Kind en Voeding is ook erkend als leerbedrijf door het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven. Dat betekent dat we nu ook mbo-studenten kunnen opleiden in de beroepspraktijk. De studenten die hun afstudeerstage bij ons gedaan en zijn daarmee afgestudeerd, zijn van de opleiding Food, Life & Innovation van Terra. Inmiddels in Terra gefuseerd met het Drenthe College tot DC Terra. Onduidelijk is nog wat de consequenties hiervan zijn voor genoemde afdeling.

De speerpunten voor 2025 zijn:

1. Meer samenwerking zoeken met gelijkgestemde organisaties.
2. Nog meer initiatieven nemen om scholen en kinderdagverblijven te enthousiasmeren voor voorlichting over gezonde voeding via de regionale coördinatoren.
3. Het vinden van fondsen en sponsors die ons (eventueel voor specifieke activiteiten) een financiële duw in de rug kunnen geven.

STICHTING KIND EN VOEDING

4. Meer kijken naar duurzaamheid in relatie met voeding. Denk o.a. aan voedselverspilling.
5. Nagaan hoe we de beleving van kinderen en hun (groot)ouders en begeleiders meer kunnen prikkelen om de voedselvaardigheden te stimuleren.
6. Combinaties zoeken met bewegen. In Groningen draait al een programma samen met Sport050. Gezocht wordt in hoeverre dit verder kan uitrollen.

1. Visie, doelstelling en doelgroep

Stichting Kind en Voeding wil door middel van voorlichting ouders c.q. verzorgers en kinderen zo veel mogelijk bewust maken van de meerwaarde van het eten van eerlijke, onbewerkte voeding en wil helpen verkeerde eetgewoonten uit te bannen door speciale op het kind afgestemde voorlichtingsprogramma's en coaching.

Kinderen verdienen de allerbeste voeding en dat is voeding die rechtstreeks van het land komt en op natuurlijke wijze is geteeld. Anders gezegd: onbewerkte voeding zonder extra suiker, zout en ongezonde vetten.

Veel kinderen, die nu problemen hebben met hun gezondheid kunnen verbetering in de algehele gezondheid ervaren als ze overstappen op gezonde voeding. Dit heeft ook een positief effect op de (kosten van) de gezondheidszorg omdat goed gevoede kinderen zich prettiger en vitaler voelen.

Stichting Kind en Voeding bepleit dat onbewerkte voeding weer gewoon wordt en dat kinderen een harmonische en gezonde groei doormaken, lichamelijk én geestelijk (alle aspecten zijn onderdeel van een integraal geheel). Ieder kind heeft recht op passende voeding. Het krijgt op die manier de essentiële voedingsstoffen binnen, die nodig zijn tijdens de groei en ontwikkeling. Hierdoor kan het kind zijn eigenheid maximaal ontplooiën.

Alle kinderen van Nederland vormen onze primaire doelgroep. Daarbij spreken we ook de ouders c.q. verzorgers, grootouders en leerkrachten van scholen aan. Zij vormen de secundaire doelgroep. De secundaire doelgroep is uiteindelijk verantwoordelijk voor gezonde voedingskeuzes van het kind. Het is van belang beide groepen zo mogelijk evenveel prioriteit te geven en in samenhang te benaderen, omdat dit de hoogste slaagkans biedt.

De doelstellingen:

- Bewustmaken van (groot)ouders/verzorgers, leerkrachten en kinderen van het belang van natuurlijke voeding.
- Kennis doorgeven over de oorsprong van voeding (*van grond tot mond*) mede ter bewustwording van verduurzaming van de voedselketen.
- Opname van het vak voedsel educatie in het lespakket van het basisonderwijs.
- Bevorderen dat het aantal gezonde en vitale kinderen toeneemt.
- Kostenbesparing in de gezondheidszorg.

STICHTING KIND EN VOEDING

2. Missie, ambitie en werkwijze

De missie van de stichting Kind en Voeding kan als volgt worden samengevat:

- Bewustwording vergroten van het belang van eerlijke, natuurlijke voeding voor de gezondheid van alle Nederlanders en in het bijzonder van kinderen.
- Betrouwbare informatie (netwerk, lesmateriaal, nieuwsbrief) samenstellen en verstrekken over de verbetering van de kwaliteit van leven bij kinderen als ze meer natuurlijke, eerlijke voeding eten.
- Beleidsmakers ervan bewust maken dat de gezondheidszorg zich preventief met deze aspecten dient bezig te houden.

In 2025 zal de stichting weer een groot aantal leuke praktijkgerichte gastlessen geven aan kinderen op basisscholen, kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, bibliotheken, speeltuinen, sportclubs en zelfs middelbare scholen.

Voorts zijn er informatiebijeenkomsten gepland, (kook)workshops, winkelsafari's, boerderijbezoeken, winkelvoorlichtingsbijeenkomsten voor (groot)ouders, verzorgers en leerkrachten.

Het is onze ambitie dit jaar het aantal gastlessen, informatiebijeenkomsten, (kook)workshops, winkelvoorlichtingsbijeenkomsten en andere activiteiten met 20% te doen toenemen ten opzichte van het voorgaande jaar.

Bestuur

Stichting Kind en Voeding heeft een ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) en kent een onbezoldigd bestuur. Het bestaat uit een voorzitter, een secretaris, een penningmeester. Tevens zijn er twee personen uit de organisatie nauw bij het bestuur betrokken, waarvan één de regiocoördinatoren vertegenwoordigt en de andere als procesbegeleider de veranderende rol van de regiocoördinatoren begeleidt. De regio coördinatoren krijgen steeds meer een eigen verantwoordelijkheid voor de uitvoering, waardoor het bestuur meer op afstand kan komen te staan. In samenwerking met de voorlichters wordt het beleid in de praktijk uitgezet.

3. Kernactiviteiten

Stichting Kind en Voeding wil haar doelstelling bereiken door het geven van voorlichting aan (groot)ouders en verzorgers, leerkrachten en kinderen. Dit gebeurt vooral door het geven van gastlessen en workshops op basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. Het uitdragen van het gedachtegoed van de stichting gebeurt door bij de stichting aangesloten voorlichters. Dit is een landelijk netwerk van diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten. Op dit moment werken we met ongeveer veertig voorlichters. Zij verzorgen gastlessen, workshops, boerderijbezoeken, winkelsafari's voor basisschoolkinderen, voorlichting (preventie) aan ouders/verzorgers en leerkrachten op scholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven. Daarnaast begeleiden de diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten kinderen individueel of in kleine groepjes bij het leren maken van gezonde voedingskeuzes.

De diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten werken met materiaal van de stichting zodat overall een eenduidig beleid wordt gevoerd. Daartoe krijgen deze professionals voor de start van hun werkzaamheden voor de stichting een intakegesprek om na te gaan of er voldoende basis is, of dat er eerst een training gevolgd moet worden op bepaalde onderdelen. Daarna worden periodieke vervolgentrainingen aanbevolen. Normaal gesproken is er jaarlijks voor alle aangesloten voorlichters een netwerkbijeenkomst met als doel onder meer het bevorderen van onderlinge kennismaking, kennisuitwisseling en het delen van praktijkervaringen.

De diëtisten, voedingsdeskundigen en gewichtsconsulenten doen het werk vanuit hun eigen praktijk in hun eigen werkgebied. Stichting Kind en Voeding begeleidt de voorlichters en ondersteunt hen met lesmateriaal. De stichting draagt zorg voor de kwaliteit van de voorlichting en de gastlessen.

STICHTING KIND EN VOEDING

In 2025 zal meer nog dan in de afgelopen jaren mogelijk is geweest de nadruk liggen op het organiseren van regionale bijeenkomsten voor en door voorlichters. In de regio's Noord-Nederland (Groningen, Friesland en Drenthe), Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland en Gelderland is al de nodige, positieve ervaring hiermee opgedaan. Er blijkt bij de voorlichters toenemende behoefte te bestaan om ook in de eigen regio over een mogelijkheid tot kennisuitwisseling en scholing te beschikken. Sowieso hebben binnen de regio's de voorlichters onderling contact via Whatsapp-groepen.

In een aantal regio's wordt inmiddels al intensief samengewerkt met medewerkers van programma's als Jong Leren Eten, JOGG en GGD. De samenwerking van de stichting Kind en Voeding met relevante organisaties op dit terrein zal ook het komend jaar verder worden uitgebreid.

Oké-vignet

Stichting Kind en Voeding geeft een Oké-vignet uit aan scholen en kinderdagverblijven die aandacht besteden aan gezonde voeding. Daarnaast dienen zij een gezond 'tussendoortjesbeleid' te hanteren.

Overigens worden in grote lijnen de adviezen van de Gezondheidsraad gevolgd zoals deze ook door het Voedingscentrum worden vertaald en gehanteerd.

De ervaring laat zien dat het uitreiken van een Oké-vignet tot een heus evenement kan uitgroeien voor de betrokken school en allen die daarbij betrokken zijn.

Er is inmiddels overleg met diverse organisaties en gemeenten vanuit de overtuiging dat samenwerking een toegevoegde waarde kan hebben. Dit op basis was de goede resultaten met gemeentes, gemeentelijke organisaties (zoals GGD's en sportcoaches), restaurants, supermarkten en HBO's en MBO's, maar ook met JLE, JOGG en IVN.

4. Voorlichtingsmateriaal en -activiteiten

6

Het volgende informatiedragers zijn beschikbaar voor de voorlichtings- en instructieactiviteiten:

- Powerpoint-presentaties.
- Draaiboeken gastlessen digitaal/schriftelijk.
- Formats supermarktsafari en boerderijbezoeken.
- Voorbeelden van proefproducten en -hapjes.
- Individueel aanbod vanuit de eigen praktijk van de voorlichters.
- Kookworkshops.
- 'Foodzoekers' workshops
- Websites van de stichting Kind en Voeding en van de individuele voorlichters.
- Artikelen over Kind en Voeding
- Social media, als LinkedIn, Facebook, Instagram en Twitter
- Oké-vignet.

5. Netwerk, samenwerking en communicatie/PR

Landelijke, regionale en lokale samenwerking is van groot belang om de voorlichtingsactiviteiten met succes te kunnen organiseren en effect te laten sorteren.

Het bestuur neemt het voortouw op het nationale terrein. De regiocoördinatoren regelen dat met de voorlichters in de regio en lokaal .

Om meer invloed te verwerven wordt gezocht naar samenwerking met gelijkgestemde organisaties. Belangrijk speerpunt is het lobbyen bij de overheid en andere bepalende organisaties om voedingslessen structureel op te nemen in het lessenspakket van het basisonderwijs.

Stichting Kind en Voeding doet mee aan landelijke programma's als 'Alles is Gezondheid...'. Ook is de stichting lid van het Platform Kinderarmoede. Landelijk gezien groeit nog 1 op de 9 kinderen op in armoede en gaat vaak zonder ontbijt naar school. In meerdere regio's en grotere plaatsen is dit 1 op 6 of zelfs 1 op 5. Schrikbarend

STICHTING KIND EN VOEDING

hoog voor een land als Nederland. Kind en Voeding werkt in dit kader (maar ook breder) intensief samen met o.a. de Missing Chapter Foundation.

Met onder meer de volgende organisaties wordt contact onderhouden (niet uitputtend):

- IVN
- GGD's (diverse in de regio's)
- Jong Leren Eten (landelijke en regionale vertegenwoordigers/makelaars)
- JOGG (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst)
- Programma Alles is Gezondheid (partner sinds 12 maart 2015)
- Alliantie Kinderarmoede
- Voedingscentrum
- stichting de Nieuwe Leefstijl
- Foodwatch
- Netwerk Voedselonderwijs
- FitGaaf
- Academie Coaching en Leefstijl

Het bestuur zal inzetten op het verdiepen van lopende veelbelovende contacten en samenwerking zoeken met mogelijke nieuwe partners. Speerpunt is het vinden van preferente partners waarmee een zeer intensieve samenwerkingsrelatie wordt ontwikkeld.

Inmiddels is met stichting de Nieuwe Leefstijl een dergelijke relatie opgezet, welke verder uitgebouwd zal worden. Uitwisseling van bestuursleden tussen beide organisaties garandeert dat gezamenlijk belang wordt (h)erkend en versterkende activiteiten worden ontwikkeld.

Door de samenwerking met stichting de Nieuwe Leefstijl wordt ook nadrukkelijker aangesloten bij de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties (de SDG's, Sustainable Development Goals), waarbij o.a. gestreefd wordt naar een gezondere wereld in 2030, waar stichting Kind en Voeding zich van nature bij verbonden voelt.

Belangrijkste strategische speerpunten zijn enerzijds het succesvol benutten van de combinatie (natuurlijke) voedingseducatie en natuureducatie en anderzijds de promotie van voeding als basisvak in het onderwijs (basisscholen, pabo's). Het komt tegemoet aan de focus op de relatie van voeding met duurzaamheid en gezondheid. Dat laatste gekoppeld aan de benadering 'Positieve Gezondheid', zoals door dr. Machteld Huber is ontwikkeld.

Om meer bekendheid te geven aan de doelstelling van de stichting wordt publiciteit gezocht via tijdschriften en andere media, die ouders en kinderen als doelgroep hebben. Deze publiciteit wordt ook inhoud gegeven via de website en nieuwsbrief van de stichting. Een belangrijk moment is iedere keer de uitreiking van een Oké-vignet waarvoor steeds de relevante media en anderen worden uitgenodigd.

De website van de stichting wordt voorzien van interessante blogs, nieuws over voorlichting en voorlichters. Daarnaast wordt regelmatig op Facebook en LinkedIn het netwerk geïnformeerd over de diverse activiteiten.

6. Financieel beleid, fondswerving en begroting

Stichting Kind en Voeding is afhankelijk van fondsen en giften. Daarnaast betalen de aangesloten voorlichters jaarlijks een kleine bijdrage aan de stichting voor vermelding op de website en het gebruik van het voorlichtingsmateriaal en de gastlessen.

Donateurs

Stichting Kind en Voeding staat open voor donateurs zowel zakelijk als privé. Een donateur betaalt een bijdrage per jaar. Donateurs krijgen korting op het bijwonen van thema-avonden en op kooklessen.

De stichting geeft één keer per kwartaal een digitale nieuwsbrief uit.

Stichting Kind en Voeding beschikt sinds 2013 over de ANBI-status.

STICHTING KIND EN VOEDING

Werving van fondsen en sponsors

Om de stichting te kunnen laten voortbestaan en uit te bouwen is er structureel geld nodig.

De stichting kan in de toekomst geen vrijwilligersorganisatie blijven omdat het werk dat verzet moet worden te veel tijd en energie vraagt van vrijwilligers. Om het voortbestaan te garanderen zijn daarom fondsen nodig voor de exploitatie van kantoorruimte, kantoorinventaris, vergoeding voor medewerkers, up-to-date houden lesmateriaal, ontwikkelen nieuwe projecten. De voorlichters krijgen nu wel een vergoeding voor de gastlessen en lezingen.

Vooralsnog zal kantoorruimte gebruikt worden bij één van de bestuurders.

Tevens is er geld nodig voor de dagelijkse werkzaamheden, het ontwikkelen en drukken van foldermateriaal, het ontwikkelen van projecten en het updaten van de website. Hiervoor wil de stichting producenten en bedrijven van eerlijke voeding aanschrijven om een financiële bijdrage te leveren aan het bestaan van de stichting. Bedrijven die eerlijke voeding produceren en/of verkopen, kunnen dan in de nieuwsbrief en op de website adverteren.

Het bestuur zal alle mogelijkheden aangrijpen om de financiële grondslag van de stichting te versterken door het werven van donateurs, fondsen, sponsors en overige financieringsbronnen.

Inmiddels is wel – samen met de Alliantie Kinderarmoede – geadverteerd in “*Schenken en Nalaten aan Goede Doelen*”, een glossy magazine dat o.a. bij notarissen ligt. Dit heeft overigens niet tot enige financiering geleid.

Tevens zal worden geprobeerd meer projecten op te zetten met partnerorganisaties en/of gemeentes om tot langere samenwerkingsrelaties te komen, die eventueel gesubsidieerd kunnen worden.

In het kader van Lokale Preventieakkoorden voert de stichting inmiddels al projecten uit welke worden gefinancierd voor lokale overheden (gemeentes). Dat levert op dit moment de mogelijkheid om enkele nieuwe initiatieven te ontplooiën. Deze projecten lopen deels door in 2025.

Ook zijn inmiddels voorlichters van de stichting ingezet bij activiteiten in het kader van de ‘Verlengde of Verrijkte Schooldag’.